Donderdag 28 Februari 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4748

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve s Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Opger. 1858; Postbus 80, Willemstad.
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14 Oranjestad: tel. 38.

Geallieerd hoofdkwartier Logenstraft vertrek van Britse troepen.

Auchinleck: „Brits Indische troepen gaan morgen weg"

VANDENBERG OVER DE BUITENLANDSE POLITIEK.

Senator Arthur Vandenberg, Republikein, vroeg om een duidelijke uitgesproken buitenlandse politiek om den Russen in hechtheid te evenaren. In zijn rapport als afgevaardigde naar de Organisatie der Verenigde Landen zeide hij dat de wereld zich afvraagt: „Wat beoogt Rusland thans?"

Zonder te trachten de vraag rechtstreeks te beantwoorden zeide Vandenberg, dat van het antwoord de toekomst en het lot van de pogingen om de vrede te bewaren afhankelijk zijn.

Vandenberg zeide, dat de twee grote concurrerende ideologieën — de democratie in het Westen en het communisme in het Oosten — zich tegenover elkaar bevinden met de wanhopige noodzaak voor een wederzijdse verstandhouding zodat zij een gezamenlijke grond kunnen vinden waarop beide naar de vrede kunnen streven (Washington, (AP) 27.2).

TEGENGESPROKEN.

Door het geallieerd hoofdkwartier werd Woensdag het bericht als zouden de Britse troepen in April Java verlaten, **officieel tegengesproken** (Aneta).

BRITTEN UIT INDIË.

Morgen begint, aldus Sir Claude Auchinleck tot de Raad van State te Londen, de verscheping van de Brits-Indische troepen uit Nederlands Indië. (Nieuw Delhi, (AP) 28.2).

VERKLARING VAN INDISCHE REGERING.

De Nederlands Indische Regering heeft Dinsdag een verklaring gepubliceerd in aansluiting op de voorstellen van 10 Februari, waarin bevestigd wordt dat deze voorstellen gericht zijn op volledige zelfbeschikking voor Nederlands Indië en dat de Regering de plicht ten volle op zich neemt om zo spoedig mogelijk te komen tot de verwezenlijking van het gerechtvaardigde Indonesische ideaal van zelfbeschikking.

In deze verklaring wordt ontkend, dat de inhoud van de voorstellen een basis zou kunnen vormen voor een gecamoufleerde koloniale politiek. Indien verschillende uitdrukkingen gebezigd zijn zonder verdere omschrijving dan deed de regering dit hoofdzakelijk om geen tot in alle détails uitgewerkt systeem vast te leggen, maar zoveel mogelijk plaats te laten voor verdere besprekingen met de vertegenwoordigers van de Indonesische bevolking. Zo is de duur van de overgangsperiode inderdaad een onderwerp van bespreking, waarbij er wel op gelet moet worden dat de vrije zelfbeschikking aan het einde van die periode ligt. De duur van deze periode kan enerzijds bepaald worden door de moeilijkheden van het herstelwerk en anderzijds door het plan van de regering Indonesië zo sterk mogelijk toe te rusten voor de verdere ontwikkeling tot natie. Men kan echter aannemen, dat deze overgangsperiode het eindpunt zal brengen binnen de arbeidsduur van de huidige opkomende generatie. (Aneta)

DE MUITERIJ TE MENADO.

Het communiqué meldt dat de onderhandelingen met de leiders van de muiterij te Menado tijdelijk afgebroken werden aangezien deze weigerden de orders van de Nederlanders op te volgen. De Britse missie welke van Menado naar Morotai ging is echter nog steeds van mening dat de onderhandelingen gunstig verlopen zijn aangezien vele militairen weinig belangstelling toonden.

Zowel de Nederlandse als de Britse missies werden over het algemeen goed ontvangen door de troepen. Over het algemeen zag men de rood-witte vlag slechts bij een klein deel van het militair personeel terwijl deze onder de burgerbevolking in het geheel niet vertoond werd; trouwens de burgerbevolking trok zich in het geheel niets aan van de muiterij. Te Kletek Gendangan op Oost-Java vonden enkele botsingen plaats waarbij de Indonesiërs mortieren en kleine wapens gebruikten terwijl de Britse troepen artillerie gebruikten. Op Sumatra zijn in de buurt van Medan twee spotfires naar beneden gestort; een der vliegers werd gedood, de ander wordt vermist. (Aneta)

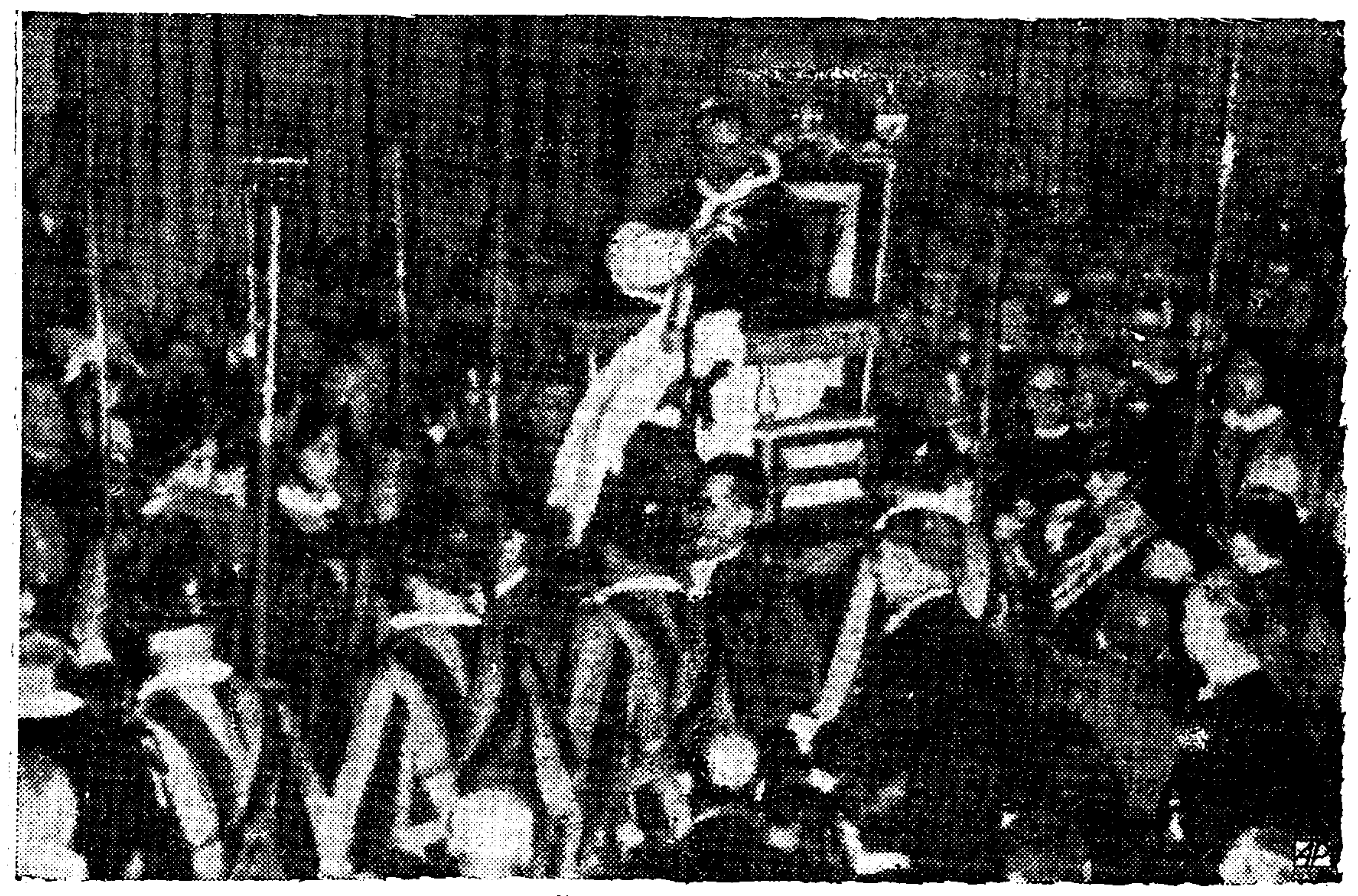
De berichtengaarder van Aneta te Makassar Nicolaas Versluys geeft het volgende verslag van de moeilijkheden te Menado.

Volgens een zegsman was slechts een klein aantal troepen bij de muiterij, de rest van de troepen werd evenals de Nederlanders erdoor verrast.

De muiters verklaarden dat zij instructies hadden ontvangen om vóór 15 Februari tot actie over te gaan, doch zij weigerden te zeggen van wie die instructies kwamen. Zij waren onder de indruk dat practisch geheel Celebes in vuur en vlam zou staan. De diepere oorzaak van de gehele affaire is de algemene ontevredenheid onder de Indonesiërs in de Minahassa als gevolg van het tekort aan voedsel en kleren en de hoge prijzen welke ervoor betaald moeten worden hoewel bijna alles door het land zelf wordt en voortgebracht.

Woensdagmorgen hebben de Nederlandse autoriteiten het vliegveld Mandai en de basis voor watervliegtuigen te Makassar overgenomen. De Nederlandse marine zal het vliegveld bewaken totdat de Nederlandse burgerlijke autoriteiten alles tezamen hebben overgenomen. De startbanen worden in orde gemaakt en verbeteringen aangebracht terwijl een logeergebouw in orde wordt gebracht.

De telephonische verbinding met de stad wordt door sabotage echter voortdurend verbroken.

Zijne Heiligheid de Paus treedt, gezeten op Zijn draagstoel de zaalder Zegeningen binnen waar Hij de baretten aan de nieuwe Kardinalen uitdeelde.

KORT CONSISTORIE.

Gisteren heeft de Paus een kort consistorie van tien minuten gehouden om aan twee Latijns-Amerikaase kardinalen, die door ziekte verhinderd waren geweest, de rode hoed te geven. Het zijn Orteaga van Cuba en Guevara van Peru. De Peruaanse gezant bij de Heilige Stoel was mede aanwezig, evenals die van Cuba. Verschillende Italiaanse kardinalen woonde de plechtigheid bij (Vaticaanstad, (AP) 28.2).

CHURCHILL NAAR NEURENBERG?

Het Internationale Gerechtshof te Neurenberg besloot zijn vroegere beslissing inzake Churchills optreden als getuige, nogmaals te overwegen.

Rechter Jackson (USA) vroeg het Hof om voort te gaan met de berechting van de zes aangeklaagde naziegroepen die tezamen meer dan een half millioen Duitse leden hebben. „Het zou een groter ramp zijn deze groepen vrij te spreken dan wanneer dit gezelschap van 22 oppernazies wierd vrijgesproken", zeide hij. „Er werd bezorgdheid geuit over het aantal personen dat aldus getroffen zou worden door klaring van misdadigheid; het schijnt dat sommige mensen ontvankelijker zijn voor de schok dat er een millioen mensen zouden worden gestraft dan dat zij geschokt worden door de vijf millioen moorden die deze mensen hebben bewerkstelligd".

Een en ander kwam ter tafel op verzoek van Dr. Martin Horn, die Ribbentrop verdedigt en vroeg of Churchill niet als getuige opgeroepen kon worden. (Neurenberg, (AP) 28.2).

DE VERKIEZINGS-SPANNING IN ARGENTINIË.

Buenos Aires is in hevige spanning. Het ziet ernaar uit dat Tucuman en Corrientes met Peron uit de stembus zullen komen. De aanhangers van Tamborini hopen daarentegen op Mendoza, omdat die provincie nogal conservatief is. Ook Santa Fe, geboorteplaats van Tamborini's compagnon Enrique Mosca, zal die zijde wel kiezen. Corrientes daarentegen is de plaats van Perons compagnon Hortensia Quijano.

Gisteravond laat had Peron de meeste stemmen, maar in San Juan en San Luis is Tamborini in de meerderheid. Het was [illegible] was Peron, dan Tamborni weer in de meerderheid in deze twee provincies. In de hoofdsteden waar de verkiezingsmachinerie het krachtigst werkt, was men meer voor Tamborini, maar de landbouwgebieden toonden meer voorkeur voor Peron. Vermoedelijk is dit een gevolg van zijn beloften voor landbouwhervormingen.

Toen het tellen afgelopen was stond Tamborini met 8162 tegenover Peron met 7492 in San Luis ;Tamborini met 3940 tegenover Peron met 3191 in San Juan. (Buenos Aires, (AP) 28.2).

KEITH TE BATAVIA.

De Australische vertegenwoordiger Keith heeft, op weg naar Bangkok, waar de laatste regelingen voor een verdrag met Siam getroffen dienen te worden, een bezoek gebracht aan Batavia. Zondag ontmoette hij Sjahrir en hij zal, na diens terugkeer uit het binnenland een onderhoud met hem hebben: Maandag voerde hij besprekingen met Dr. van Mook en Clark Kerr. (Aneta)

HERDENKING SLAG IN JAVAZEE.

In een plechtige herdenking te Batavia werd het geallieerd personeel herdacht dat het leven liet in de slag in de Javazee. Vice-admiraal Pinke dankte zowel de Britse als de Noordamerikaanse kameraden die hun leven gaven voor onze gemeenschappelijke zaak in die glorierijke slag.

Nadat twee minuten stilte in acht genomen was, zeide Dr. H. J. van Mook dat de slag in de Javazee de bekroning was geweest van een aantal ondernemingen van de geallieerden, die alle ten doel hadden de vijandelijke aanval op te houden (Aneta).

DAGBLAD TE BANDOENG.

Een nieuw dagblad „Het Algemeen Bandoengs Dagblad-De Courant" in onder hoofdredactie van J. A. Wormser op vier bladzijden te Bandoeng verschenen. Het vervangt het tot nu toe gestencild dat dezelfde naam droeg. (Aneta)

het nieuws van vandaag

Gisteren was door de „Daily Express" te Londen verklaard, dat de Britse troepen tegen 1 April uit Indonesië zullen vertrekken. Prompt werd dat ontkend door het Geallieerde Hoofdkwartier te Batavia. Hedenmorgen verklaart Generaal Sir Claude Auchinleck, opperbevelhebber in Brits Indië, dat de Brits Indische troepen morgen Indonesië zullen verlaten.

Hoe zit het nu? Moet men deze verklaringen gaan ontleden om achter de waarheid te komen? Wordt er misschien verschil gemaakt tussen Britse en Brits Indische troepen? Indien dat het geval is kan men aannemen dat de meeste buitenlandse troepen uit Indonesië zullen vertrekken, omdat de Brits Indiërs de hoofdmacht vormen.

Van de tocht, die Sir Archibald Clark Kerr ondernam ondanks zijn maagpijnen, is verders niets gemeld. Van de kopstukken schijnen alleen de Nederlandse zich thans te Batavia te bevinden. Daar herdacht men gisteren de slag in de Javazee, gelijk die gisteren te Den Helder in Nederland herdacht werd in tegenwoordigheid van de Koningin.

Afgezien van de toestand in Indonesië is de algemene aandacht natuurlijk gevestigd op de verkiezingen in Argentinië. Nadat Tamborini aanvankelijk de leiding had, kreeg Peron een klene voorsprong. Er valt evenwel weinig te zeggen omdat slechts één procent van het totaal aantal stemmen geteld is En in de belangrijke provincies begint men misschien eerst heden of zelfs morgen met het tellen. Het verloop aldaar zou een aanwijzing kunnen zijn. Tot nu toe evenwel zijn beide partijen even zeker van de overwinning en het ziet er inderdaad naar uit dat — wie ook mocht winnen — het verschil in stemmenaantal niet zo groot zal zijn.

Met betrekking tot de Spaanse situatie heeft Washington bekend gemaakt, dat de Noordamerikaanse inzichten daarover aan Frankrijk en Groot Britannië zijn onthuld. Het is evenwel niet waarschijnlijk, dat de Verenigde Staten thans de betrekkingen met Spanje zullen verbreken. Franco staat nog vrij stevig en het is niet ondenkbaar, dat zulk een actie een tegengesteld resultaat zal hebben.

PERON NEEMT DE LEIDING

Peron heeft thans een geringe voorsprong in de telling van de stemmen in Argentinië. Gisteravond haalde hij de achterstand in nadat Tamborini van het begin af de leiding had gehad. Tamborini staat evenwel nog vooraan in de provincies San Juan en San Luis, hoewel zijn voorsprong met 300 en 700 stemmen respectievelijk werd verminderd. Ongeveer één procent van het totale aantal stemmen van de meer dan drie millioen was geteld toen de telling tijdelijk werd gestaakt.

De ontwikkeling van Perons sterkte in San Juan en San Luis is een verrassing voor vele waarnemers gezien de aanvankelijke voorsprong van Tamborini met een verhouding van twee tot één.

Volgens een mening waren de eerste stembussen grotendeels van de hoofdsteden waar de partij-organisatie [illegible] daarentegen krijgt zijn steun meer van het platteland. Hieruit blijkt dat zijn beloften voor steun aan de landbouwers meer vruchten hebben gedragen dan de meeste politici verwachtten. Toen de telling gisteravond gestaakt werd, had Tamborini 8162 stemmen en Peron 7492 in San Luis. Tamborini had 3940 en Peron 3191 in San Juan. De opkomst van Peron is des te verrassender omdat zijn aanhangers gesplitst zijn in San Luis en zij op verschillende lijsten stemmen.

Niet alleen verminderde Peron de achterstand in San Juan en San Luis, doch hij vermeerderde zijn voorsprong in Jujuy, Larioja en Santiago del Estero. Het is overigens zeer moeilijk thans een voorspelling te doen omtrent de uitslag. De hoofdstad zelf, welke de doorslag kan geven, is twijfelachtig. Tucuman en Corrientes zullen vermoedelijk aan de kant van Peron staan. De aanhangers van Tamborini hopen te zullen winnen in Mendoza (waar de collega Enrique Mosca, candidaat is voor het Vice-Presidentschap) vandaan komt. Corrientes is de staat waar Perons collega Hortensio Quiijano vandaan komt (Buenos Aires, (AP)

TRUMAN EN DE VOEDSELTOESTAND.

President Truman heeft verklaard, dat het voedselverbruik in de Verenigde Staten moet worden verminderd om tegemoet te komen aan de vereisten in het buitenland. Hij richtte een oproep tot oud-President Herbert Hoover en anderen om Vrijdag een conferentie te beleggen over het vraagstuk. De conferentie zal tot doel hebben een plan voor te bereiden waardoor de burgers het verbruik zullen verminderen. Hij zeide de regeringsbureaux opdracht gegeven te hebben om hun medewerking te verlenen (Washington (AP) 27.2).

NOORDAMERIKAANSE INZICHTEN OVER SPANJE.

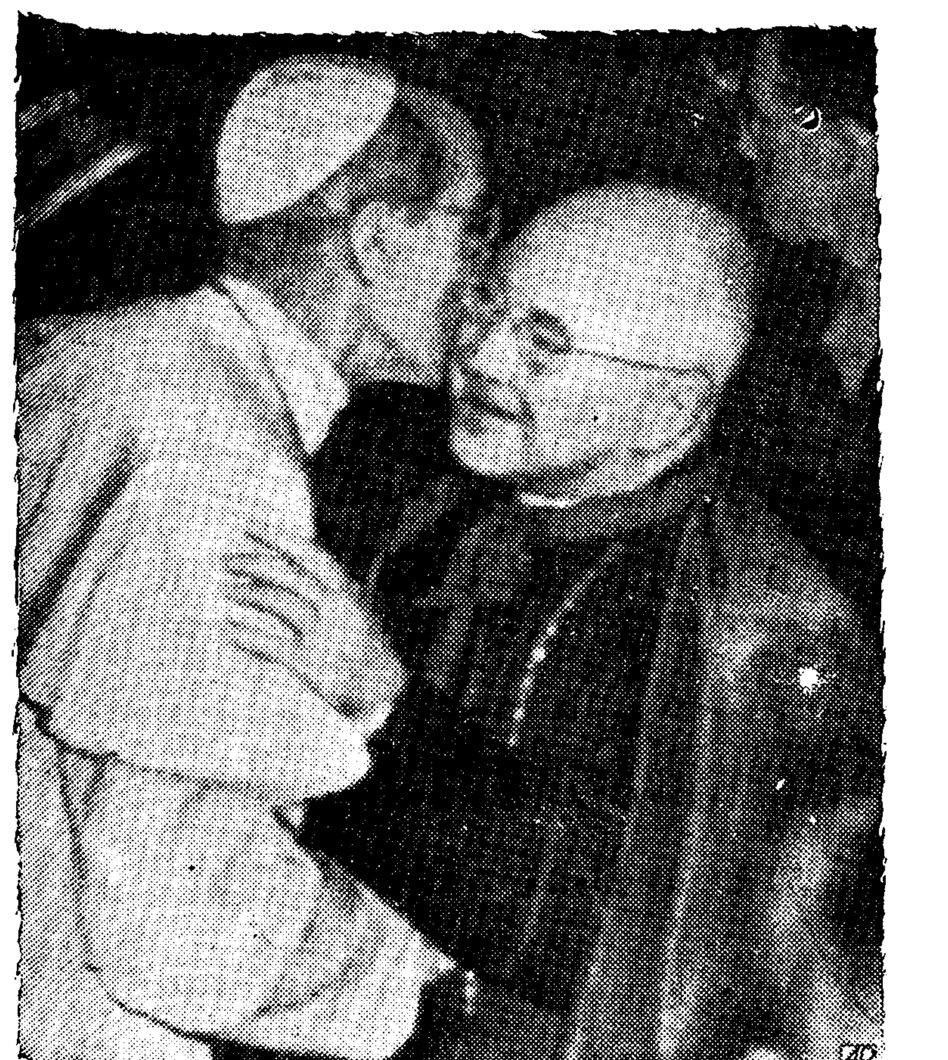
Het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken zeide „zekere inzichten" over de Spaanse situatie aan Groot Britannië en Frakrijk te hebben bekend gemaakt. Men zeide evenwel niet welke die inzichten zijn

BENOEMING.

Truman heeft Generaal John Hilldring benoemd tot Assistent Secretaris van Buitenlandse Zaken. De aard van zijn taak werd niet bekend gemaakt, doch naar men zegt staat het in verband met het burgerlijk bestuur over de Noordamerikaanse zone in Duitsland (Washington, 27.2).

MARE „NOSTRUM".

De Noordamerikaanse marine zal zeven naoorlogse vloten tellen, waarvan een in de Middellandse Zee.

Paus Pius XII (links) omarmt Francis Kardinaal Spellman van New York tijdens een audiëntie in Rome, welke door den Heiligen Vader aan 100 Noordamerikaanse aalmoezeniers werd toegestaan. Kardinaal Spellman woonde de audiëntie bij in zijn hoedanigheid van Hoofdaalmoezenier.

Josef Kardinaal Mindszenty schudt de hand van Generaal Majoor William S. Key, hoofd van de Noordamerikaanse militaire missie in Boedapest, nadat de Hongaarse Kardinaal in Rome arriveerde in gezelschap van Key om het Consistorie bij te wonen. De aankomst van den Kardinaal werd verlaat doordat de Russen hem niet direct vergunning wilden verlenen voor de reis naar Rome. De Noordamerikanen zorgden voor een vliegtuig.

Van Dag tot Dag

door

GEORGE SEPPEN.

Groot paneel.

Het beeld van Nederland, dat men zich maken kan, groeit van dag tot dag. Het groeit in de breedte en in de lengte, maar ook in de hoogte en niet minder in de diepte. Men stelle zich echter geen langzaam uitdijende dimensies voor, want de schoksgewijze inpassing van vele dingen gaat met zeere storende bijverschijnselen gepaard. Het beeld is dan ook niet de gave conceptie van een rustig en verstild gemoed, noch het product van tomeloze geladenheid en nauwelijks ingehouden vaart.

Het draagt de horizontale sporen van materiële vooruitgang en de akelige breuken van verticale vernieling andererzijds. Enkele partijen in het paneel verliezen zich in een overmaat van stof, andere daarentegen vertonen een onbedekte schamelheid, die zij opdringt als een onbeheerste schier krankzinnig tafereel.

Het stuk biedt de quintessens aller problemen-problematiek, het zet zich vast in het brein en het overweldigt dengene, die alleen maar in de diepte en niet tevens in de breedte vermag te zien.

Het is een paneel, dat vreugdetranen vraagt en blijheid oproept, maar ook den ernstigen beschouwer terugwerpt in anstige en verlammende somberheid.

Voor dit schilderij staat men stil om een gehele collectie van kostbare herinneringen te vergeten, of wel, men verliest alle hoop en wordt reactionnair.

Dit is het schilderij van Nederland, dat oude dingen heeft vermoord, dat dwars door zielen heen snijdt en dat talloze illusies voor goed heeft vernield.

Het moge ontstellend zijn, het moge beangstigend schijnen, maar het is op zijn minst **visionair!**

Willem Brandt schreef in „Gedachten aan Holland" [1]:

„'t Zal alles niet meer zijn als toen, als toen —
er is een graf dat met mijn dromen spot.
Maar boterbloemen en wat weidegroen
en wijde einders slaat men niet kapot."

Inderdaad, wie in het huidige Nederland steden en dorpen ontvlucht, na barre vernieling en verwording te hebben aanschouwd, vindt veel van wat in land behouden bleef, juist daar terug, waar de mensen niet aanwezig zijn.

In de stilte van het bos, op de verlaten heide en aan de winterse waterkant, is alles nog als van ouds.

Wel zijn elders vele bomen en vertoont de heide diepe sporen van geweld, maar toch is er veel gebleven van de schoonheid van het eigen land, die in even zovele schilderijen in onze geest bleef bewaard, om onverwachts terug te keren uit de schatkamers onzer herinnering.

En het zijn deze ongenoemde schilderijen, die goeddeels de bouwstof vormen van het cultureel bezit, dat ieder mens, in mindere of meer mate, de wereld indraagt, wanneer hij zijn geboorteland verlaat.

Deze variabele collectie nu hebben wij met de realiteit geconfronteerd en uit de zalen kwamen de grote en kleine doeken ongeschonden en ongestoord, nagenoeg tijdloos en ongerept terug.

Daar was de koppel waterhoenders in het Naardermeer, de Kortenhoever scheve toren en de dubbele rijen beukenbomen aan de Leeuwenlaan. Een rietkraag in de plassen, een bezkensingel en de malende molens bij Zoeterwou.

Daar zijn de Amsterdamse grachten en de Hofvijver in Den Haag, de filigrijnen toren en diezelfde grote ijzeren ringen in de muren van de Gevangenpoort.

De silhouetten van oude steden en de bekende contouren van een enkel dorp.

Er is die speciale akker en dat speciale weiland, dat men — waarom eigenlijk? — niet meer vergeet.

Het is alles ons eigen onvervreemdbaar bezit, dat geen vijand schenden kan en dat in opgang en neergang der tijden altijd hetzelfde blijft.

Dit is ons wondere grote paneel, dat immer bij ons is!

Via Dolorosa.

Wie in steden en dorpen de schade ziet, kan bombardementen reconstrueren en gericht incidenteel vuur afleiden, maar de systematiek van de operatie blijft hem vreemd. Hier is het een vliegveld, daar een munitiebergplaats gewest, een telefooncentrale of een vijandelijk hoofdkwartier. Soms wat beladen zolderschuiten of de startplaats van de V-1, maar nergens spreekt de schade zulk een duidelijke taal, als langs de weg waarheen vijanden terugtrokken en bevrijders kwamen. De weg, die voor de eersten afvoer- en voor de laatsten opmarsroute is geweest.

Wij reden van Utrecht uit, via Amerongen, Driebergen en Rhenen naar de Grebbeberg. Voorts over Wageningen en Oosterbeek naar Arnhem. Daarna via Elst en Nijmegen naar het Zuiden, langs Groesbeek, de Plasmolen, Gennep, Maashees en Arcen tot aan Venlo, de stad, die grondig werd vernield.

Langs deze weg nu vindt men systematische beschadiging en georganiseerde vernieling, want deze strook is operatieterrein geweest.

Hier vertonen nagenoeg alle huizen de sporen van het perforerend vuur van artillerie en luchtaanvallen. En de kerken zijn vernield, omdat de torens als observatieposten hebben gediend. Aan weerszijden zijn ondermijnde velden en boomgaarden, afgeschoren bospartijen en ontkroonde bomen.

Overal liggen nog vernielde tanks, uiteengeslagen batterijen, opgeblazen bruggen en kunstwerken. Er zijn verlaten bergplaatsen en defilé's, die onder afsluitingsvuur zijn geweest. Communicaties werden opgeblazen en het rollend materiaal ligt hier en daar nog langs de weg.

In dit rayon bevindt zich ook het operatieterrein van de aanvankelijk mislukte parachutistenaanval der Geallieerden ten Noorden van Arnhem en hier is het militaire kerkhof van 1940 op de Grebbeberg.

Even hebben wij bij Landzaat en Jacometti vertoefd. Zij lagen met hun makkers naast elkaar in lange rijen, gevallen in 1940 voor hun vaderland! Aan de frontzijde van deze begraafplaats werden vijandelijke rustplaatsen ontruimd. Vijf jaar oude resten werden naar andere geulen overgebracht. Een luguber bedrijf van grauwe massa's op een zeildoeken baar!

Aan het einde bij Venlo, in een knoop van wegen, staat een houten kruis, temidden van het beeld aan de Rijksweg in Limburg. Er zijn gaten in het hout en ook staat het niet helemaal recht meer, maar de omgeving is schoon en verzorgd.

De Rebbe lacht.

Veel is er uit het straatbeeld verdwenen sedert wij uit Nederland zijn weggegaan en wij hebben dat ten zeerste betreurd.

Elke dag nog voelen wij dat eigenlijk als een gemis en toen enkele weken geleden het oude pierement weer opdook in de straat, hebben wij in de rammelende bus én in de omgekeerde pet, uit pure vreugde, een betrekkelijk grote gave gedeponeerd. Niet zozeer uit sympathie voor de exploitanten, dan wel uit trouwe vriendschap voor het rinkelende en tinkelende straatorgel, dat vroeger al ons hart gestolen heeft. Maar er is meer verdwenen en dat komt niet terug! Op de straten en de pleinen, in de steden en de treinen, op de markt en in café's, ontbreekt het levend aspect van de Amsterdamse gijn, de onvervalste humor van den Amsterdamsen Jood!

Zij zijn weg en zij blijven weg en er is een essentiële leegte, die overbleef.

Dat er toch nog Joden in Amsterdam zijn teruggekeerd, doet ons meer goed dan wij kunnen zeggen en dat bij ons bezoek, na zovele jaren, in de Stadsschouwburg te Amsterdam, het programma een dans- en voordrachtavond was van de Joodse danseres **Chaja Goldstein,** stemde ons tot diepe vreugde en tot trots.

Deze kleine figuur zoekt niet **alleen haar kracht** in een foutloos raffinement, maar weet als solo-danseres een avond te vullen met Jiddische liederen, waarvan de schoonheid den meest verstokten scepticus ten aanzien van de combinatie danseres-zangeres van opinie veranderen doet.

Waarlijk het was perfect. Dansen als „de moeder uit het Ghetto", „een ernstig en een vrolijk gesprek met God", „Chanele" en de Chassene-cyclus (bruiloft) laten een blijvende indruk na en wie de ware schoonheid te puren weet uit een Jiddisch lied als „wos wet sein, as moschiach wet kumen" of „Menasche" vindt bij Goldstein een vertolkster in de beste vorm.

De drievoudige herhaling van „de rebbe lacht" aan het einde van de avond was niet alleen een beloning voor danseres en publiek, maar bovenal een zuivere demonstratie van de onsterfelijke Joodse Geest, die Gode zij dank wederom in Amsterdam kan en zal worden erkend!

Het Haags Planetarium.

Sedert enkele weken is het Zeiss-planetarium van de Haagse Courant wederom voor het publiek opengesteld, aan de Grote Marktstraat aldaar.

In enkele minuten wentelt het hemelgewelf boven het silhouet van deze stad, wordt de winter-sterrenhemel besproken en ontdekken wij de capriolen van Mars, Saturnus en Jupiter. Hier wordt het spel der sterren gespeeld en krijgen de beelden gestalten, ieder naar hun eigen naam. Een spel, dat niet door den vijand kon worden verwoest of weggeroofd, omdat het zo bijster goed verborgen was.

Wij, die het op dit punt nooit verder hebben kunnen brengen dan de sterrenwijsheid van een Almanak en de oriëntering, die men leert als jong soldaat, hebben als een kind staan kijken naar de lucht en moesten ervaren, dat de werkelijkheid toch nog schoner en nog grootser is!

De Enkhuizer Almanak 1946.

Zo juist hebben wij de almanakse sterren wijsheid genoemd, want de Enkhuizer wijdt daar wel tien bladzijden aan. Onlangs hebben wij de Enkhuizer Almanak 1946 gekocht, de 351e Jaargang van een roemruchte uitgave voor boeren, burgers en buitenlui. En dan nog wel in de duurste editie, die er was.

Er zijn er van 40, van 50, maar ook van vijf en zestig cent! Dit boekske lezen in een hoekske bij **de kachel** — ten minste zolang de vamen hout van 35 gulden nog niet zijn opgestookt — is een zonderling genot.

Niet alleen omdat het mogelijk is er in te vinden op welke dag der week men in 1980 jarig is, maar ook omdat zij ons in staat stelt om uit te vinden, wanneer het nu eens **niet** regent in ons vaderland (behoudens restricties) en dat nog wel bij voorspelling over het gehele jaar.

Verder is er een schone definitie van „leken", die velen de haren te berge zal doen rijzen. In het Hoofdstuk „Raadgevingen en wenken inzake het Zegel" staat te lezen:

„De Leek echter (onder leek verstaan wij **zelfs practizijns,** makelaars en een groot deel van de advocaten) zal hele tijden zoek brengen met het snuffelen in de wet, zonder daardoor veel wijzer te worden".

Nu willen wij geenszins beweren, dat de Enkhuizer definitie ook geldt op Curaçao, maar wij **kunnen er inkomen,** want al moge de wereld in wijsheid in de loop van 351 jaren machtig toegenomen zijn, de leesbaarheid van vele wetten en uitvoeringsbesluiten is er de laatste jaren niet beter op geworden en daarom is het eensdeels goed, dat men tegenwoordig in Nederland maar liever naar „van horen zeggen" leeft, omdat de wetten zo moeilijk te lezen en nog moeilijker te verkrijgen zijn.

Maar toch, het moet worden erkend van dag tot dag: Er zit schot in en wij gaan vooruit!

---

[1] Elseviers Weekblad, Januari 1946.

Ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

MEER LICHT EN BETERE VOORLICHTING.

Mijn geachte opponent, A. V. komt nog eens terug op mijn **tweede stuk,** niet om op de argumenten in te gaan, maar om het te commentariëren. Intussen is de **redactie** van de brief der Staten aan den Minister bekend. Gaarne wilde ik in een kort slotwoord enige commentaar op beide stukken leveren. Geen zout op ieder slakje, hoor.

1. In verband met het werk van de Commissie van Voorbereiding van de Rijksconferentie vraagt me de Heer A. V.:

„Zou het niet mogelijk en tevens wenselijk zijn dat er een door de Staten benoemde Commissie, in het Moederland ontvangen wordt, **niet om besprekingen te houden,** doch om in verband met **de gewijzigde omstandigheden** van advies te dienen"

Mijn mening is en blijft, dat **indien het de bedoeling is om advies uit te brengen over de werkzaamheid der Rijksconferentie,** een zodanige commissie in het te volgen procédé voor de Rijksconferentie niet past, en het daarom ook niet wenselijk is een dergelijke commissie over de oceanen te sturen.

2. De Heer A. V. klampt zich vast aan het woord **adviseren.** Dat is niet hetzelfde als „**besprekingen voeren**". In de brief aan den Minister echter „**achten de Staten het voorts urgent,** dat **besprekingen** door de Commissie gevoerd, worden aangaande **definitieve maatregelen, enz. enz.**

3. De heer A. V. voegt mij toe: „Mijnheer, waar er hier door mij melding wordt gemaakt van een wenselijkheid, vindt U het juist, dat U zulks tot een verwijt verdraaid."

Beste Heer A. V., zo gauw als U begint met: Had de Minister dit of dat maar gedaan, dan zou niet nodig geweest zijn, enz. ligt daarin een verwijt opgesloten, zo open en bloot, dat een kind het vatten kan.

4. Ik heb absoluut geen bezwaar, dat de Staten een misvatting van den Minister naar voren brengen, maar dat doen de Staten niet; zij spreken van een misvatting zonder haar naar voren te brengen. Dat vind ik minder fraai.

5. De Heer A.V. schrijft, dat „deze commissie, die bedoeld wordt, niet is een commissie **uit de Staten,** doch benoemd door de Staten. Het is zelfs mogelijk, dat in deze door de Staten benoemde commissie geen enkel Statenlid zitting heeft."

In het telegram op 14 Februari aan Hare Majesteit verzonden, staat uitdrukkelijk" met het eerbiedig verzoek, dat het Uwer Majesteit moge behagen een Commissie **uit de Staten** van Curaçao te willen ontvangen, enz." De Staten hebben door de gebruikte bewoording der beide telegrammen de indruk gewekt bij het publiek dat zij, **met terzijde-stelling van iedere andere instantie alhier,** een commissie **uit hun midden** wilden kiezen. De Heer A. V. verklaart, dat dit niet in de bedoeling heeft gelegen. Blij toe! En in de brief aan den Minister tapt het hele college uit een ander vaatje. Tot tweemaal toe staat daarin", „**dat op voordracht van de Staten vertegenwoordigers van Curaçao worden benoemd**".

Dat klinkt anders. Nergens lees je in die brief „door de Staten" of „uit de Staten". Wel zeker, als men zich niet gaat bemoeien met het werk der Rijksconferentie is er geen principieel bezwaar, dat er een commissie, door samenwerking van Bestuur en Staten van Curaçao gevormd wordt om over enig onderwerp van gedachte te gaan **wisselen** in Nederland. Er is niets op tegen, **veel er voor zelfs,** dat de Staten enig medezeggenschap hebben in de vorming van zo'n commissie.

6. De heren-leden der Staten leggen veel nadruk op samenwerking. Maar èn Bestuur èn de Staten mogen bedenken, dat samenwerking een tere plant is, die slechts wil gedijen in een atmosfeer van „**vertrouwen**".

De Staten moeten in hun voordracht er op uit zijn, en het Bestuur neme zich bij benoeming in acht, om zodanige personen naar voren te brengen, die zowel van het Bestuur als van de Staten het volle vertrouwen genieten.

7. Mijn principieel bezwaar in verband met de Rijksconferentie hebben de Staten in hun vergadering van laatstleden Maandag op zeer handige wijze verwerkt. Nergens in hun brief aan den Minister komt in verband met de opdracht van de zozeer gewenste commissie het woord „Rijksconferentie" voor. Op één plaats kunnen wij lezen: „Het zal nog wel enige tijd duren, voordat de Rijksconferentie gehouden wordt." Iedere nadere verwijzing naar de voorbereiding zelfs der Rijksconferentie wordt vermeden. Op twee plaatsen schuifelt een addertje onder het gras. Daar leest men „om mede te werken om tot een volkomen Rijkseenheid te geraken". Ik geloof echter, dat in de terminologie der Staten van Curaçao dat gezegde een heel andere betekenis heeft dan bij velen hier en in Nederland. Het begrip „Rijkseenheid betreft gelijkelijk 4 rijksdelen, rijk opgenomen in de zin van de grondwet. De Staten bedoelen blijkbaar echter met „om mede te werken tot een volkomen Rijkseenheid" het verbeteren van de verhouding en betrekkingen tussen Nederland enerzijds en Curaçao anderszijds, en **zodoende te geraken** tot een betere en aangenamere sfeer, die weer onrechtstreeks of middelijk haar invloed wel zal doen gelden bij de onderhandelingen, die moeten leiden tot 4 gelijkgerechtigde Staatsdelen in het Koninkrijk.

Het wil me overigens voorkomen, dat de heren leden van de Staten niet met beide voeten op de grond blijven. De gewenste commissie krijgt zo'n uitgebreide taak, dat de leden ervan zich metterwoon in Den Haag kunnen gaan vestigen. De onderwerpen, die behandeld moeten worden, zijn daarbij van zeer uiteenlopende aard. Voordat alles wat de Staten in hun brief vermelden afbesproken zal zijn, gaat zeker een 5-tal jaren voorbij.

Laat ons hopen, dat de zo begeerde volkomen Rijkseenheid voordien een feit zal zijn.

Mijnheer A. V., sans rancune.

V.E.O.

UIT ONS CARAÏBIË

DE WESTINDISCHE CONFERENTIE.

Tijdens de plenaire zittingen welke Maandag en Dinsdag gehouden werden, werden de economische en gezondheidsproblemen van Curaçao en Suriname besproken.

De adviseur van de Curaçaose afvaardiging, de heer Henry E. Kiès zeide dat het overwicht van de olie-raffinaderijen op Curaçao en Aruba haar de eerste keus geven van de arbeidsmogelijkheden boven nieuwe plaatselijke industrieën.

Hij zeide dat hoewel Curaçao een belangrijk knooppunt van doorvoer is en het centrum van de bestaande schoenervaart in het Caraïbisch gebied, de bestaande voorkeurtarieven niet van gunstige invloed zijn op het verkeer tussen de eilanden onderling.

Hij voegde er aan toe dat de luchtverbindingen van Curaçao met Nederland, Noord- en Zuid-Amerika en de andere eilanden, van belang zijn voor het gehele gebied.

De afgevaardigde van Curaçao Dr. J. R. Arends legde aan de Surinaamse afvaardiging voor welke voordelen bereikt zouden kunnen worden door gemeenschappelijk overleg en deelde mede dat door de inrichting van consultatiebureaux voor pre-natale en zuigelingenzorg, de kindersterfte gedaald was van 87 per duizend in 1940 tot 34 per duizend in 1945. De Surinaamse medische adviseur dr. A. E. Wolf beschreef de invoering van de school voeding als onderdeel van het programma voor opvoedkunde en doelmatige voeding. (Charlotte Amalie-Juffereilanden, Aneta, 27.2).

Een Culturele Zending.

II.

[...]ddelpunt van Haïti's cultu[...]leven is het Centre d'Art[...]root herenhuis, midden in de stad. Een twee jaar geleden [...] Dewitt Peters, een Noord[...]kaan, naar Port-au-Prince. [...]an wilde er Engelse lessen [...]geven, maar hield hier al [...]ig mede op, toen hij be[...] had dat er verschillende [...]enaars in Haïti zijn, die ech[...]een centrum hadden. Ge[...]lijk uit eigen middelen, ge[...]lijk geholpen door de Haï[...]e regering en andere parti[...]en, werd een huis gehuurd. [...] heeft beneden enkele grote [...] boven nog een paar. Een [...] als administratie-kantoor [...]cht, de zalen voor exposi[...]n twee andere kamers voor [...]geven van cursussen. Het [...] zulk een succes te zijn, dat [...]t Peters het Ministerie van [...]nlandse Zaken in Washing[...]rvoor wist te interesseren. [...]s betaalt dit laatste een [...]grote subsidie als de Haï[...]se regering zelf, zodat de [...]zich juist bedruipt.

[...]t Centre d'Art aan de Rue [...]Révolution bestaat nu nog [...]twee jaren en reeds werd de [...]entoonstelling in Januari ge[...]d. Dit was de tentoonstelling [...]doeken van Wilfredo Lam, [...]it een Chinesen vader gebo[...]Cubaan, die huwde met een [...]e uit het Saargebied. Jaren[...]werkten zij in Frankrijk en [...]je, daarna in Cuba. Zij ex[...]erden in New York en thans [...]Port-au-Prince. Een geringe [...]bestaat dat zij naar Caracas [...]n en in dat geval zou het [...]uitgesloten zijn dat Wilfredo [...], een schilder uit een sterk [...]istische surrealistische [...]ol, ook naar Curaçao zou ko[...]

[...]at Haïti zelf betreft heeft het [...]re d'Art een merkwaardig [...]lg gehad. Hier ontstond een [...]s, waar velen eens binnenlie[...] Waar men met elkander [...]tte. Er worden lessen gege[...] maar de bedoeling is hierbij [...]al geen invloed te oefenen op [...]nen die de lessen nemen en [...]alleen technisch te helpen. Zo [...]n een chauffeur uit Port-au-[...]ce ertoe te gaan schilderen [...] merkwaardige primitieve [...] die vergeleken kan worden [...]de Vlaamse primitieven wat [...]niek betreft. Qua voorstel[...]is het moeilijker; misschien [...]n vergelijking met Hindu[...]ders wel ver gegrepen, maar [...]niet geheel ernaast. Rempo[...] is een jong Haïtiaans schil[...] Luce Turnier, wier naam [...]kwaardig veel op de schuil[...]n Luc Tournier gelijkt, is een [...]e Haïtiaanse, die bloemen [...]ldert en niet onverdienstelijk. [...]heeft men nog Wesner St. [...]ne en Leon Agnant, die beide [...]zestien jaren oud zijn, maar toch aardig werk weten te leveren.

Het doet er trouwens nog niet zoveel toe of hun stukken classieke, d.w.z. blijvende waarde zullen erlangen. Het belangrijke is, dat er hier een levendig centrum is gekomen, dat men elders zou willen nabootsen. Een huis, midden in de stad, dat elke dag en elke avond open is. Waar iedereen aan kan lopen en welkom is. Daar degenen die zich voor de culturele achtergrond van een land, een stad, interesseren, informeel met elkander praten. Dáár ligt het belang.

Het is trouwens een niet onbelangrijk verschijnsel, dat op de niet zeer hoge Haïtiaanse begroting van $ 7.500.000 een post van $ 20.000 per jaar staat voor een Section Culturelle, die — behalve het toerisme, dat jaarlijks ongeveer $ 100.000 opbrengt voor Haïti — tevens de culturele belangen van het land behartigt. Hoe zeer deze de aandacht vergen blijkt uit de culturele attrachés die de ambassades of gezantschappen van de Verenigde Staten, Venezuela en Frankrijk in Port-au-Prince hebben. Omgekeerd heeft Haïti evenwel geen culturele attaché's in de genoemde landen. Wel bestaat er te Port au Prince een Noordamerikaans Haïtiaans Instituut en een Instituut Français. Ook bestaan er betrekkingen met Frans sprekend Canada.

Franse artisten bezoeken Haïti regelmatig. Het laatste jaar kwamen Louis Jouvet met zijn toneeltroep, André Maurois, Henri de Kérilis, Geneviève Tabouis en Henri Torres. Verleden jaar Juni werd in Port-au-Prince een Philosophisch Congres gehouden onder leiding van Jacques Maritain. Dit was het eerste Philosophisch Congres van Amerika. Wat dit voor een land en zijn culturele zending betekent is nimmer in feiten uit te drukken.

Reeds spraken wij van het „accord culturel" tussen Haïti en Frankrijk. Vele Haïtianen van beteren huize gaan in Parijs studeren. Practisch heeft elkeen, die van enigszins bemiddelde ouders is, in Frankrijk gestudeerd en dit zal thans nog toenemen doordat laatstleden October zes beurzen zijn ingesteld, een aantal dat onder genoemd accoord zal worden uitgebreid. Ook bestaan er verschillende Noord-Amerikaanse beurzen, maar de intellecuele invloed van de Verenigde Staten in Haïti is er even klein, als de economische en politieke invloed er groot is.

Omgekeerd gingen bekende Haïtiaanse geleerden naar Europa, zoals Dantes Bellegarde en Dr. Louis Joseph Janvier. Deze laatste en Dr. Rosalvo Bobo zijn artsen, die conferenties in de Sorbonne gaven. Dan heeft men nog Georges Sylvain en Constantin Maynard, Augusto Bonamy, alle figuren die de uitwisseling der beide culturen bevorderden.

CURAÇAO

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	11222
2e prijs	11156
3e prijs	1390
4e prijs	11791

HET TWEEDE VLIEGTUIG UIT NEDERLAND.

Het tweede vliegtuig uit Nederland (Gezagvoerder Hakkenberg) wordt hedenmiddag omstreeks 16 à 15.30 uur op Hato verwacht. Het juiste uur van aankomst is niet bekend.

Naar wij vernemen zal er ditmaal geen speciale postbestelling zijn. Tot haar spijt is de Post hiertoe niet steeds in staat. De brieven worden morgen in de loop van de dag bezorgd.

FRAAI GEDENKBORD.

Eerste zending Nederlandse dakpannen op Curaçao aangekomen.

Van Frans Vreugdenhil, vertegenwoordiger van de N.V. Stoomdakpannenfabriek voorheen Janssen-Dings-Belfeld-Limburg, ontvingen wij met het blijde bericht dat de eerste bezending dakpannen was aangekomen, tevens een wandbord dat de bevrijding van Maastricht op 14 September 1944 in herinnering brengt. De Maasbrug op de voorgrond, daarachter de verschillende kerkgebouwen en panorama van de Limburgse hoofdstad. Boven alles straalt de oranjezon. Ter weerszijden wapperen de Vlaggen van ons koninkrijk en zijn bondgenoten Engeland en de Verenigde Staten. Het Maastrichtse wapen en de gedenkdatum vormen het beneden-opschrift. Bovenaan staat „Maastricht weer Vrij.

Waar wij zoveel narigheid uit Nederland horen is deze zending dakpannen een verblijdend teken. Het wijst ons op het feit, dat ook in Nederland door de industrie hard aangepakt wordt om te produceren en haar vroegere export naar het buitenland weer te herwinnen.

Nog geen negen maanden geleden lazen wij, dat de ketels der fabriek door de Duitsers opgeblazen waren met dynamiet, de schoorstenen omvergehaald, alle drooglatten verbrand waren. Alle pannen van de daken naar Duitsland weggestolen waren en negen van hun beste vakmensen bij een overtocht over de Maas, gedwongen aan de Duitse verdedigingswerken te arbeiden, verdronken.

Thans klinkt er groter vreugde twee millioen pannen alweer gefabriceerd, waarvan de eerste zending naar Curaçao ging. Een prima rode pan, welke een sieraad voor het dak is, en een deel zal uitmaken van Curaçao's stedenschoon.

Deze eerste zending was bestemd voor den Heer Cecin Halabi voor een nieuw gebouwd huis in de Bitterstraat.

Met recht kunnen wij Frans Vreugdenhil nazeggen: „Van Limburg begint de Victorie".

TER BEVORDERING VAN DE INDUSTRALISATIE.

De Gouverneur heeft bij de Staten een Landsverordening ingediend „tot wijziging van de Gedistilleerd-verordening 1908", waarbij den Gouverneur bevoegd is in biezondere gevallen zodanige vergunning te verlenen voordat de wijziging van de Gedistilleerdverordening in werking is getreden.

De Memorie van Toelichting zegt het volgende hierover:

Jaren zijn verlopen zonder dat van de behoefte aan een verordening als bedoeld bij artikel 62, dening is gebleken. Nu plotseling zou het ontbreken van deze regeling en de tijd, die voor het ontwerpen ervan benodigd is, de verheugende strevingen die bestaan tot meer industrialisatie van dit Staatsdeel, kunnen belemmeren.

Plannen bestaan om een stokerij voor de aloude Curaçaolikeur op te zetten. Instede van de deelnemers aan dit project tot hun nadeel en tot nadeel van Curaçao te doen wachten op de totstandkoming van de vereiste regeling, wil de Gouverneur de vergunning verlenen vóórdat de regeling wordt ingevoerd.

INVOERING ARBEIDSBEMIDDELING.

Instelling Arbeidsbureau.

Aan de Memorie van Toelichting van de „Landsverordening houdende bepalingen met betrekking tot de openbare arbeidsbemiddeling", ontlenen wij het volgende:

De arbeidsbemiddeling in dit Staatsdeel is tengevolge van de gelukkig grote en voortdurende vraag naar arbeidskrachten tot heden niet tot ontwikkeling gekomen.

Nochtans is, gelijk de Gouverneur in zijn rede ter opening van de Statenzitting op 3 April 1945 aankondigde, het wenselijk, een instantie in het leven te roepen, welke tot taak heeft de ontwikkeling van de arbeidsmarkt te bevorderen en zonodig in geregelde banen te helpen leiden.

Een zodanige instantie kan aan werkgevers en werkzoekenden zodanige inlichtingen verstrekken, welke betrokkenen in staat stellen, effectiever en sneller tot een resultaat te komen.

Ook in verband met de beroepskeuze en het bevorderen van de vakopleiding kan een dergelijke van Overheidswege geleide bemoeiïng, in een omgeving, waar, afgezien van de grootindustrie, de bevolking zo sterk op de handel geconcentreerd is, van nut zijn. Temeer, waar ook particuliere arbeidsbemiddeling, tengevolge o.a. mede van bovengenoemde omstandigheid, nog niet tot ontwikkeling is gekomen.

De opzet van het onderwerp zelf is eenvoudig, evenals de gedachte werkwijze. De toekomst zal leren, welke ontwikkeling deze tak van Overheidsbemoeiïng nemen zal.

* * *

Aan het Ontwerp zelf ontlenen wij nog het volgende:

Onder openbare arbeidsbemiddeling wordt verstaan: de voortdurende bemoeiïng, van Overheidswege geleid en in stand gehouden, met het doel werkgevers en werkzoekenden in het zoeken naar arbeidskrachten en arbeidsgelegenheid behulpzaam te zijn.

Het orgaan der openbare arbeidsbemiddeling is het Centraal Arbeidsbureau, aan te duiden als C.A.B.

Het C.A.B. is een afdeling van het Departement voor Sociale en Economische Zaken.

Het C.A.B. is gevestigd te Willemstad op het eiland Curaçao. Een Bijkantoor is gevestigd te Oranjestad op het eiland Aruba. Indien de wenselijkheid daartoe bestaat, kan de Gouverneur bijkantoren op de overige eilanden instellen.

De dagelijkse leiding van het C.A.B. berust bij een inspecteur, die bij uitvoering van deze regeling de door het Hoofd van het Departement voor Sociale en Economische Zaken gegeven aanwijzingen volgt.

Het C.A.B. heeft tot taak:

a) de bevordering van bemiddeling bij vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in het Staatsdeel;

b) de leiding der arbeidsbemiddeling van en naar het buitenland;

c) het verzamelen en verstrekken van gegevens omtrent de stand der arbeidsmarkt in het Staatsdeel en in het buitenland;

d) het verzamelen van gegevens ten behoeve van de statistiek der arbeidsbemiddeling;

e) de samenstelling van een jaarlijks verslag omtrent de openbare arbeidsbemiddeling in het Staatsdeel Curaçao;

f) de openbare voorlichting bij beroepskeuze;

g) het bevorderen van de vakopleiding.

Het C.A.B. stelt zijn bemiddeling in het algemeen voor iederen werkgever en iederen werkzoekende beschikbaar.

Het C.A.B. verleent zijn bemiddeling kosteloos en mag slechts vergoeding vorderen voor uitdrukkelijk op verzoek van den werkgever of den werkzoekende gemaakte kosten.

Voor zover het aan het C.A.B. bekend is, dat er in enig bedrijf of enige onderneming of een gedeelte daarvan een werkstaking of een uitsluiting bestaat, geeft het hiervan kennis aan hem, die zijn bemiddeling inroept ter verkrijging van een arbeidsgelegenheid in het betreffend bedrijf of onderneming of in een gedeelte daarvan.

Het C.A.B. doet aan hem, die zijn bemiddeling inroept, voor zover bekend, mededeling van de ter plaatse in het betreffende vak gebruikelijke arbeidsvoorwaarden, indien de aangeboden arbeidsvoorwaarden daarvan afwijken.

Het C.A.B. draagt generlei verantwoordelijkheid met betrekking tot de gevolgen van zijn bemiddeling.

STATEN WILLEN HET TUNNELPLAN LEZEN.

Waarom krijgen wij het uitbreidingsplan nu pas?

Naar aanleiding van het verzoek, door den gouverneur gedaan aan het slot van Zijn brief dd. 21 Februari 1946 No. 1411 hebben de Staten het navolgende aan den Landvoogd geschreven:

„Met het Bestuur zijn zij van oordeel, dat het vraagstuk van de oeververbinding ten spoedigste opgelost dient te worden. Hun aanvankelijk oordeel ter zake is, dat een tunnel de beste oplossing zal geven. Evenwel zijn zij van mening, dat deskundige voorlichting in deze onontbeerlijk is. Zij dringen er derhalve op aan, dat een onbevooroordeeld deskundige zowel op het gebied van bruggebouw als van tunnelbouw aangezocht wordt om dit vraagstuk ter plaatse in studie te nemen en rapport uit te brengen.

Van de gelegenheid, dat de hiervoor bedoelde deskundige zich hier bevindt, zou terzelfdertijd gebruik gemaakt kunnen worden om ter zake van de uitbreiding van de haven hier zowel als van die op Aruba van advies te dienen.

Naar de mening der Staten zal het uitbreidingsplan zich moeten aanpassen aan de oplossing van het vraagstuk der oververbinding.

De Staten menen de gelegenheid te baat te moeten nemen om op een tweetal punten de aandacht te vestigen.

In de eerste plaats op het feit, dat gebleken is, dat het in bepaalde tijden van het jaar moeilijk is om de haven binnen komen. Zij menen, dat het voor de goede naam van onze haven alsmede ter voorkoming van schadevaringen als kortelings hebben plaats gevonden, gewenst is, dat gedurende deze periode een sterke zeesleepboot buiten gaats gestationeerd wordt ten einde binnenkomende schepen assistentie te verlenen.

Kabels naar elders.

In de tweede plaats zijn zij van oordeel, dat het mogelijk moet zijn, dat in de haveningang geankerd wordt zonder dat dit tengevolge heeft, dat kostbare kabels, die daarin thans van oever tot oever liggen, beschadigd worden. Deze kabels behoren op een andere plaats te liggen.

Ten slotte zouden de Staten het op prijs stellen inzage te verkrijgen van het rapport van den Heer Directeur van Openbare Werken over het tunnelplan-Stuivyberg-van Drimmelen, terwijl enkele leden gaarne zouden vernemen waarom het uitbreidingsplan, dat thans bij de in hoofde dezes aangehaalde brief overgelegd wordt, niet eerder ter kennis van de Staten gebracht is, nu blijkt, dat dit reeds in December 1944 gereed was."

BEZOEK VAN JOURNALISTEN.

De Gouvernements Persdienst meldt:

Op uitnodiging van Zijne Excellentie den Gouverneur zullen drie Nederlandse journalisten, die Canada en de Verenigde Staten van Noord-Amerika bezochten, een week vertoeven in het Gebiedsdeel Curaçao en wel van 16 Maart af.

De bezoekers zijn de Heren: H. G. Hermans, verbonden aan „De Maasbode" en „Je Maintiendrai"; H. M. van Randwijk, verbonden aan „Vrij Nederland" en „Het Parool" en A. J. Koejemans, verbonden aan „De Waarheid".

De Heren zullen vervolgens, op verzoek van Zijne Excellentie den Gouverneur van Suriname, ook dat deel van het Koninkrijk bezoeken.

HERDENKING OP PARERA.

Dinsdagmorgen om half twaalf had op de Marinebasis Parera de herdenking plaats van de slag in de Javazee, die in de nacht van 27 op 28 Februari 1942 geleverd werd. De officieren, onderofficieren en manschappen waren voor de boeg aangetreden, toen Overste Henri Suermondt, omringd door zijn staf, arriveerde en de genodigden begroette, nl. den Noordamerikaansen consul-generaal Franklin, den Britsen wnd. Consul Smithy, den oudst aanwezend zeeofficier van de Noordamerikaanse marine, Luitenant ter Zee Matton, den havenaalmoezenier Van der Meer en de legeren vlootpredikant Ds. Kroeze

Overste Suermondt herdenkt in enkele gevoelige woorden dit wapenfeit en de heldhaftige figuren van Schout-bij-Nacht Doorman en zijn mannen, waarna één minuut stilte ter nagedachtenis van de gevallenen in acht werd genomen.

Denemarken roert de trom voor Nederland.

Onze vrienden in nood.

Op 24 Augustus had het Deense Comité voor Hulpverlening aan Nederland reeds meer dan 2500 ton aan levensmiddelen verzameld en verscheept. Voor het merendeel waren dit particuliere voorraden, door de Deense bevolking voor eigen gebruik opgeslagen en na Duitslands overgave — toen dus een betere tijd tegemoet kon worden gezien — eigenlijk overbodig geworden. De Minister van Buitenlandse Zaken Christmas Moeller, had de bevolking tot deze dringende hulpverlening aan de getroffen landen opgeroepen en de 2500 ton was Nederlands aandeel.

Thans is een nieuwe grootscheepse actie in Denemarken begonnen.

De verschillende instanties, welke zich tot dusverre met de Hollands Hjaelpen bezig hielden, hebben zich tot een comité verenigd, waarvan Bisschop Fuglsang Damgaard van Kopenhagen voorzitter is. De leiding van het werkcomité berust bij Ir. Lars Gravesen. Hij was in Nederland actief bij de bouw van de Maastunnel, en is getrouwd met een Nederlandse, die in Zweden veel voor de Nederlandse zaak deed en onvermoeid convooien repatriërenden van Stockholm naar Nederland, en kindertransporten terug naar Denemarken bracht. Tussen twee haakjes: reeds drieduizend Nederlandse kinderen zijn in Denemarken ondergebracht. Het is niet eenvoudig ze te vinden, want ze werden meteen naar het platteland gedirigeerd waar ze het verreweg het best hebben.

Op Koninginnedag is men begonnen voor Nederland de grote trom te roeren. Overal in Kopenhagen ziet men de affiche, voorstellende een volgeladen Vikingschip, aangeplakt. Alle grote magazijnen en winkels hebben hun speciale Nederlandse étalages. Op de openingsdag reden versierde wagens door de stad, sterk de aandacht trekkend en daardoor den collectanten een mooie gelegenheid biedend hun vlaggetjes te verkopen. Alleen in Kopenhagen is op deze wijze meer dan 200.000 kronen — 100.000 gulden — opgehaald. Dit bedrag staat geheel los van hetgeen per creque nog dagelijks binnenkomt.

Met groot enthousiasme spreekt een ieder in de stad over de radiotoespraak van Prinses Juliana, welke de inleiding vormde van de hulpactie. De toespraak was op een gramofoonplaat vastgelegd en per auto naar Kopenhagen verzonden. Een slippartij op een gladde weg had de uitzending bijna in het water doen vallen. En dat zou een grote handicap geweest zijn, want, zoals mevrouw Gravesen vertelde, de rede maakte op de Denen een bizonder prettige indruk. H.K.H. sprak in het Engels, doch eindigde met enige woorden van dank in het Deens. Dit sloeg in. De Deense kranten waren het er over eens, dat de Prinses uitstekend Deens sprak, zelfs met een accent, dat aan het Jutlands deed denken. „Het was een prachtige propaganda voor onze actie", zei mevrouw Gravesen. In dezelfde uitzending sprak de Nederlandse gezant, Jhr. W.F. van Lennep, die sinds kort in de Deense hoofdstad zijn intrek heeft genomen. Jo Vincent, door de Deense pers „de verduisterde nachtegaal" gedoopt naar aanleiding van haar weigering om Kultuurkamerlid te worden, zong enige liederen. Eveneens op Koninginnedag opende onze gezant in het Staatskunstmuseum een tentoonstelling van Nederlandse kunst.

Deze grote activiteit heeft de inzameling een krachtige steun gegeven. Men kan zelfs op een „dubbel resultaat" rekenen, want bij elk bijeengebracht millioen kronen legt de Deense regering nog eens een millioen. Men heeft de bevolking vooral gevraagd om huisraad, werktuigen, en geld. De textielpositie is hier slecht — evenals die van het schoeisel, maar niettemin waren er in het Centrale Kopenhaagse Bureau — er zijn 350 posten in heel de stad — tientallen paren schoenen en veel kledingstukken binnengekomen. En al ging het dit keer niet speciaal om voedsel — waarvoor in Juni een grote actie werd gehouden — toch stroomden de kazen, hammen en de typische burgerwintervoorraden binnen. Duizenden nuttige huishoudelijke artikelen en ook een respectabele collectie kleiner landbouwgereedschap zijn ingeleverd en dit gaat nog geruimen tijd door. Wanneer men ziet op welke wijze Kopenhagen Nederland helpt, dan wekt dit goede verwachtingen, wat het volledige resultaat van de actie zal zijn. Het lijden der Nederlandse bevolking heeft diepe indruk gemaakt, zo zelfs dat men er nog meer door getroffen is dan door het leed van Noorwegen. Wel staat de hulpverlening aan Noorwegen als eerste op het programma, maar enige maanden terug bracht een collecte voor Nederland in Kopenhagen toch aanzienlijk meer op dan één voor Noorwegen.

De Hollands Hjaelpen is niet de enige hulp, welke Denemarken ons land geeft. Daar is het onderbrengen van ondervoede kinderen, het verlenen van gastvrijheid aan een paar honderd oudillegalen te Helsingoer. De Deense t.b.c.-specialist Dr. Johannes Gravesen, directeur van een ziekenhuis te Kopenhagen, heeft aan het gemeentebestuur voorgesteld dat elk ziekenhuis twintig Nederlandse lijders aan tuberculose zal opnemen. Zij zouden daar een jaar lang worden verpleegd.

Zo vindt men overal particulier initiatief, soms van de wonderlijkste aard. Het beroemde visrestaurant. Krog liet een Zweedsen chef de cuisine uit Stockholm komen. De Zweden beweren, dat zij alleen weten hoe men kreeft behoort te eten, en de witgemutste Zweed leert nu de bezoekers hoe zij de rode schaaldieren moeten opensplijten. Het lesgeld, dat daarvoor wordt berekend, komt ook al de hulpactie ten goede.

Het moge dan zijn dat de Denen deze oorlog op buitengewoon fortuinlijke wijze zijn doorgekomen, dat er weinig door de Duitsers gemoord en nog minder geroofd is, dat zij ook in de afgelopen winter geen honger hebben behoeven te lijden — evenzeer is waar, dat zij tegenover de landen, die vele en zware offers brachten, een houding aan de dag leggen, welke hun tot eer strekt.

ARUBA

JUAN E. CROES HERSTELLENDE.

Tot onze blijdschap vernemen wij dat de Heer Juan Enrique Croes, agent van Dagblad Amigoe di Curaçao te Oranjestad, Aruba, dezer dagen uit het ziekenhuis is ontslagen. De Heer Croes, die drie weken in het hospitaal moest doorbrengen, moet nog wel oppassen, maar is toch al weer in zoverre hersteld, dat hij zijn werkzaamheden heeft kunnen hervatten.

Wij hopen van harte dat de Heer Croes weer weldra geheel en al hersteld zal zijn.

MUZIKALE UITVOERINGEN DOOR DECK & DELVAL.

Op Aruba had men het genoegen twee puike concerten mee te maken, gegeven door het echtpaar France Deck en Rauol de Val, beiden bekende Franse artisten, die ons kwamen vergasten op een onvergetelijke muzikale avond, iets wat zeer zelden op Aruba gebeurt.

De eerste uitvoering werd gegeven in de Club Suriname te San Nicolas, van welk Bestuur onder Voorzitterschap van den heer Simons, het initiatief uitging om de twee Franse artisten naar Aruba te laten overkomen teneinde hun kunsten te oefenen in de mooie zaal van bovengenoemde Club, hetgeen wij ten zeerste toejuichen met het prachtig behaald succes.

Te Oranjestad heeft het Bestuur van de Sociedad Bolivariana beide artisten in de gelegenheid gesteld om een andere muzikale avond te geven; hier woonde een tamelijk groot publiek de tweede uitvoering bij, alwaar men genoten heeft van deze kunstvolle avond.

France Deck koos een vast gevarieerd program, bestaande uit Händel, Mozart en Beethoven en speelde eveneens stukken van de leidende figuren van onze moderne tijd zoals Kreisler en Albeniz. Het zou ons te veel ruimte in beslag nemen om al de gespeelde stukken afzonderlijk te behandelen, doch kunnen niet nalaten melding te maken van haar prachtig gespeelde Romance in F van eethoven een werkelijk juweel, voorgedragen op majesteuze wijze.

Niet te vergeten haar Encore, zijnde een viool-solo voorstellende een huwelijksprocessie op het platteland, van verre passerende om weer af te trekken en zodoende de boeiende met haar prachtig interpraetatie en voortdurende dans-rhythme.

Ook valt nog te vermelden Raoul del Val die verschillende arias van Franse en Italiaanse operas voordroeg. Zijn sonore basstem, nog steeds krachtig imponeerde speciaal in zijn „Les deux grenadiers", beroemde ballade door Schuman.

Ten slotte moeten wij een woord van dank en appreciatie richten tot den heer Steenmeyer, Apotheker van Botica Aruba, die zijn moeilijke taak vervulde met bekwame vaardigheid en tact.

Na afloop dankte de heer Marchena, Secretaris van de Bolivariana beide artisten en zei dat het publiek zeer zeker genoten heeft van het keurig spel en mooie zang en drukte de wens uit zulke fijne artisten nog dikwijls op Aruba te zullen zien. Zich verder richtende tot den heer Steenmeyer, zei de heer Marchena, dat Aruba weliswaar een aanwist heeft in den heer Steenmeyer, een fijne pianist van zuik een hoog caliber.

POLITIE - BERICHTEN.

De klewang in actie.

Aan de patrouille werd medegedeeld, dat er een grote vechtpartij gaande was bij het hotel Hija del Dia. Bij aankomst van genoemde patrouille was het vechtpartij reeds afgelopen.

Een aantal dronken Canadese zeelieden werden aangewezen als de belhamels en enkelen waren gewapend met flessen en wilden wederom vechten. Zij zijn door de patrouille overgebracht naar poort 1 aldaar werd een der politieagenten aangevallen door twee zeelui waarna van de klewang gebruik is gemaakt. Hiebij werd een der zeelui gewond aan zijn arm. Hij is overgebracht naar de Lago Hospitaal.

Knockout geslagen.

Telefonisch werd medegedeeld dat er een vechtpartij plaats had bij het Shanghai Restaurant. Bij aankomst van de patrouille was de vechtpartij reeds afgelopen. Een der vechtenden lag nog op de grond, hij was knockout geslagen door een manspersoon genaamd R. De verslagene is verwezen naar de recherche voor het doen van eventuele aangifte.

Betonijzerenstaven.

Door de nachtpatrouille werd een manspersoon aangehouden, welke twee lange staven betonijzer bij zich had. Bij onderzoek door de recherche bleek dat deze afkomstig waren van diefstal bij de Gouvernementswoningen. Hij is voor onderzoek ingesloten.

De verdwenen auto.

De manspersoon A.V. doet aangifte van vermissing van zijn luxe auto No. 435-A, welke geparkeerd op het terrein van de Surinaamse Club was. Door de politie is deze auto teruggevonden op de weg naar Seroe Pretoe, en aan den eigenaar terug gegeven.

Aanrijding.

De vrouwspersoon L.K. doet aangifte dat haar man genaamd M.K. door een militaire vrachtwagen was aangereden. De bestuurder van de vrachtwagen had na de aanrijding de lichten van de vrachtwagen gedoofd en doorgereden. De verkeerspolitie stelt een onderzoek in.

Verbaliseerd werden: 12 voor het niet betaald hebben van de belasting van hun rijwiel; 1 bestuurder van een auto voor het niet bij zich hebben van zijn rijbewijs en het niet hebben van een achterlicht aan zijn auto; 4 terzake openbare dronkenschap.

De gewezen Noordamerikaanse Algemeen Postdirecteur James A. Farley van New York kust de ring van Francis Kardinaal Spellman nadat deze in het Vaticaan de officiële mededeling ontving dat hij opgenomen is in het College van Kardinalen. Farley had den Prelaat naar Rome vergezeld.

NEDERLAND

VERJONGD OFFICIERENCORPS.

Uit een zendbrief van den nieuwen bevelhebber van het Nederlands Indische leger, Luitenant Generaal S.H.Spoor bleek dat het nieuwe Nederlands Indische leger een volkomen verjongd officierencorps zal hebben. De oudere officieren zullen geleidelijk ontslagen worden daar het leeftijdsgemiddelde van de hogere officieren te hoog is. Deze maatregel is noodzakelijk geworden omdat de oude officieren gedurende de laatste vier jaren in dienst zijn gebleven en velen gevangen waren.

Alle officieren die door deze nieuwe maatregel getroffen worden kunnen van 13 April af hun eervol ontslag aanvragen. Het is de bedoeling van Luitenant Generaal Spoor deze officieren vóór hun ontslag in rang te verhogen en maatregelen worden overwogen om te beletten dat zij financiële nadelen ondervinden van deze maatregel. (Aneta).

MUSSERT WIL IN HOGER BEROEP.

De Ambtenaar van het Openbaar Ministerie A.M. baron van Tuyll van Serooskerken vroeg Woensdag het biezondere Hof van Cassatie om het beroep van Mussert tegen zijn doodstraf te verwerpen.

Eerst had Mussert een half uur lang gesproken en beweerd, dat hij voor Nederland alles gedaan had wat in zijn macht was. Hij zeide te geloven, dat Duitsland de overwinning zou behalen. Toen hem gevraagd werd waarom hij doorging met de Duitsers samen te werken toen het iedereen reeds duidelijk was dat Duitsland de oorlog verloor, zeide Mussert dat de Duitsers hem hadden gezegd, dat zij atoombommen hadden en dat zij de oorlog hiermede zouden winnen.

Mussert ontkende op de hoogte te zijn geweest van de Duitse invasie in Nederland. Wel zeide hij, dat het iedereen duidelijk moest zijn geweest na de invasie van Noorwegen, dat Nederland zou volgen. Hij beweerde echter geen contact te hebben gehad met Hitler. Wel stelde hij zijn volle vertrouwen in Hitler. Toen hem gevraagd werd waarom hij een klok schonk aan Goering antwoordde Mussert dat hij Goering tegen Himmler wilde uitspelen. „Achter deze mensen" zeide Mussert, stond Hitler die nooit iets van de Nederlanders heeft willen afnemen". Mussert ontkende ooit geld te hebben aangenomen van de Duitsers. Evenmin hadden de Duitsers hem geld aangeboden. Mussert zeide dat hij nog andere N.S.B.-ers iets afwisten van de Duitse gruwelen tegenover de Joden.

De rechter, Mr. Haga, las evenwel een brief van Mussert aan Seys Inquart voor, waarin hij schreef, dat het een verstandige maatregel was om bij wijze van represaille Joden en communisten terecht te stellen. De verdediger Mr. Wijkerheld Bisdom verklaarde vervolgens, dat de Nederlandse wet niet toestaat iemand om zijn overtuiging te veroordelen. Een veroordeling kan alleen o feiten worden gebaseerd.

Het Hof van Cassatie zal over vier weken uitspraak doen in het beroep van Mussert. (Aneta).

LIEFTINCK NAAR DE U.S.A.

Minister Piet Lieftinck vertrekt einde van deze week per vliegtuig naar de Verenigde Staten om de eerste bijeenkomst bij te wonen van de Raad van Beheerders van het Internationaal Monetair Fonds en de Internationale Bank voor Heropbouw en Ontwikkeling. Deze eerste bijeenkomst zal plaats hebben op 8 Maart te Savannah (Georgia, Aneta).

TRANSPORTEN NAAR MUNCHEN.

Een Nederlands transport is naar München vertrokken teneinde daar Nederlandse boeken terug te halen. Vijf vroegere transporten haalden reeds meer dan 1600 schilderijen, tekeningen en antiquiteiten terug. Zij worden door de autoriteiten, in afwachting van een definitieve beslissing, bewaard. 30.000 Boeken van de Joodse bibliotheek zullen teruggebracht worden naar de Amsterdamse Universiteit. (Aneta)

UITWISSELING VAN KUNST.

Te Parijs zijn door den Secretaris van het Ministerie van Onderwijs en Jean Thomas, Hoofd van de Franse Culturele betrekkingen, plannen besproken voor de uitwisseling van concerten en tentoonstellingen tussen Frankrijk en Nederland.

In Juni zal de Parijse Opera Comique naar Nederland komen en het Amsterdamse Concertgebouw Orkest vertrekt in Juni naar Parijs. De mogelijkheid van een tentoonstelling van van Goghs werken wordt besproken.

KRUIS VAN VERDIENSTE VOOR MANSFIELD.

Richard H. Mansfield, vicepresident van de Chase National Bank en penningmeester van de Noordamerikaanse hulporganisatie voor Nederland heeft het Kruis van Verdienste, de hoogste onderscheiding van het Nederlandse Rode Kruis, ontvangen uit handen van den voorzitter H.P. Ketwich Verschuur. Mansfield dankte en zeide het te beschouwen als een onderscheiding bedoeld voor het Noordamerikaanse volk, dat de nood van Nederland zo goed heeft aangevoeld. (Aneta)

VERVANGING.

Minister Willem Drees zal Minister Piet Lieftinck vervangen tijdens zijn afwezigheid als gevolg van zijn reis naar Noord-Amerika.

VERLAGING STEMGERECHTIGDE LEEFTIJD.

De Eerste Kamer heeft met algemene stemmen het wetsontwerp goedgekeurd waarbij de stemgerechtigde leeftijd van 25 op 23 jaar wordt gebracht. Het wetsontwerp was reeds door de Tweede Kamer goedgekeurd.

TERREUR EN SPANNING.

Twee Britse soldaten zijn gedood en drie gewond toen een patrouille op Indonesiërs stiet in het Crissee-gebied nabij Soerabaja. De extremisten terroriseren de bevolking in de kampongs van het Tawanghari-gebied. Op Bali is wel spanning merkbaar, maar er zijn geen anti-geallieerde gevoelens bij de bevolking.